

عنوان مقاله:

بررسی مولفه های تاثیرگذار بر ادراک حس معنویت در فضای مساجد (مطالعه موردی: شش مسجد معاصر تهران)

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات شهر ایرانی اسلامی، دوره 12، شماره 48 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

شیده پرتو - دانش آموخته دکترای گروه معماری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

ویدا نوروزبrazجانی - استادیار گروه معماری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

شروین میرشاهزاده - استادیار گروه معماری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

مسجد از مهم ترین و خاص ترین بناهای مسلمانان در کشورهای اسلامی است و لزوم مطالعات در حوزه نظری پیرامون گنجینه دیرینه فرهنگ و معماری ایرانی اسلامی بر کسی پوشیده نیست. وارد شدن حوزه های جدید نظری به معماری، مانند موضوع اتمسفر، دریچه ای جدید به سوی طراحان باز می کند که شاید بتوان با تامل در آن، آنچه را که در سالیان اخیر، طراحی و ساخت مساجد با فقدان آن روبرو است، پوشش داد. این پژوهش با طرح این پرسش که مولفه های تاثیرگذار بر ایجاد اتمسفر معنوی مساجد از دیدگاه مخاطبین چه هستند؟ شکل گرفته است و هدف آن خوانش اتمسفر مساجد معاصر تهران مبتنی بر تجربه زیسته مخاطبان آنها است. روش پژوهش بر اساس نظریه داده بنیاد و تحلیل ها به روش کدگذاری سیستماتیک اشتراوس و کوربین با کمک نرم افزار MaxQDA بوده است. جهت سنجش مولفه های استخراج شده، شش مسجد در جغرافیای معاصر تهران انتخاب گردیده و توسط نرم افزار Expert Choice، تحلیل و مقایسه زوجی بر روی پارامترهای نمونه های مورد مطالعه از طریق پرسش نامه خبرگان انجام شده است. یافته های پژوهش نشان می دهد که اتمسفر معنوی مساجد، مبتنی بر تجربه زیسته مخاطبین، تحت تاثیر نه (9) مولفه اصلی قرار دارد که هر یک دارای ارزش وزنی مخصوص به خود است. نتیجه گیری بحث نشان می دهد از بین مولفه های یافت شده، تناسب، در رتبه اول و به ترتیب مولفه های نور، صدا، رنگ، مصالح، تزئینات، دسترسی و موقعیت، در رتبه های پس از آن جای دارند. از میان شش مسجد مورد مطالعه پژوهش حاضر، مسجد جامع شهرک غرب، اتمسفر معنوی مطلوب تری در ادراک مخاطبین خود ایجاد می نماید.

کلمات کلیدی:

ادراک، فضای عبادی، مساجد معاصر، اتمسفر، حس معنویت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1840936>

